

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 10Csp/74/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216205217
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šulgan
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2018:6216205217.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš, samosudcom JUDr. Jánom Šulganom, v spore žalobcu, M.Í. X. nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/X, Ž., zastúpeného Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou, so sídlom Komenského 3, Veľký Krtíš, proti žalovanému ENDEPRO, s. r. o. v likvidácii (do 03. 04. 2018 s obchodným menom Provident Financial, s. r. o.), IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava, zastúpenému RR Legal Corp., s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Humenského nám. 4, 851 07 Bratislava, IČO: 46 789 634 o určenie spotrebiteľského úveru za bezúročný a bez poplatkov, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným žalobcovi Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26. 09. 2015 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e Zmluvu o poskytnutí služby Komfort uzavretú medzi žalovaným a žalobcom v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26. 09. 2015 za neplatnú.

III. Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaným návrhom doručeným súdu dňa 09. 09. 2016 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovaným žalobcovi úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26. 09. 2015 je bezúročný a bez poplatkov a aby určil zmluvu o poskytnutí služby komfort uzavretú medzi žalovaným a žalobcom zo dňa 26. 09. 2015 za neplatnú a zaviazal žalovaného k náhrade trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca ako dlžník a spotrebiteľ uzavrel dňa 26. 09. 2015 so žalovaným ako veriteľom a dodávateľom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX. Na základe tejto zmluvy žalovaný žalobcovi poskytol bezúčelový hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 700,- Eur. V zmluve o úvere uvádza údaje o výške úrokovej sadzby vo výške 23,74 %, celkový úrok podľa zmluvy o úvere predstavuje spolu sumu 106,07 Eur a poplatok za garantovanú službu 111,08 Eur. Žalobca sa v zmluve o úvere zaviazal uhradiť žalovanému úver riadne a včas vo forme 60 týždenných splátok vo výške 15,29 Eur, pričom výška poslednej splátky predstavuje 15,04 Eur. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal zaplatiť podľa zmluvy o úvere predstavuje 917,15 Eur. RPMN podľa zmluvy je 62,21 % a priemerná RPMN je 33,96 %. Konečná splatnosť úveru podľa zmluvy o úvere nastane 7. dňa 60 týždňa po dni uzavretia zmluvy. Pri podpise úverovej zmluvy žalobca uzavrel so žalovaným aj Zmluvu o poskytnutí služby komfort ako nepomenovanú zmluvu podľa § 51 Občianskeho zákonníka. Záväzok žalovaného zo zmluvy spočíva v poskytovaní služby, ktorá predstavuje preberanie finančných prostriedkov na úhradu spotrebiteľského úveru od žalobkyne. Žalobca sa v zmluve o zabezpečení splátok úveru zaviazal zaplatiť žalovanému za túto službu odmenu vo výške 394,38- Eur v 60 týždenných splátkach po 6,57 Eur, pričom výška poslednej splátky predstavuje 6,75 Eur. Poplatok obsiahnutý v zmluve o zabezpečení splátok úveru sa platí za službu, ktorá bezprostredne súvisí s poskytnutým

úverom, o čom svedčí aj to, že výška tohto poplatku sa určuje podľa výšky poskytnutého úveru. Žalovaný so žalobcom dohodol poplatok za túto službu zámerne v inej zmluve oddelenú od úverovej zmluvy, aby tento poplatok v konečnom dôsledku nebol zahrnutý v ostatnej zmluve o úvere. Žalovaný tak očividne konal v úmysle obchádzať ustanovenia o najvyššej prípustnej odplate za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľskou zmluvou, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom zákonníku a Zákone č. 129/2010 Z. z. Samotná zmluva o úvere preto podľa názoru žalobcu obsahuje klamlivé údaje o výške úrokovej sadzby, výške RPMN a o celkovej sume, ktorú sa žalobca zaviazal žalovanému zaplatiť, pretože v nej nie je obsiahnutý poplatok, čiže žalovaný požaduje od žalobcu v zmluve o zabezpečení splátok úveru, hoci tento poplatok bezprostredne súvisí s poskytnutým úverom. Žalobca tvrdí, že Zmluva o poskytnutí služby komfort obchádza Európsku a vnútroštátnu legislatívu na ochranu spotrebiteľa a možno ju považovať aj za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka nakoľko sa jedná o typickú adhéznú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech slabšej zmluvnej strany, ktorou je spotrebiteľ. Bez uzavretia Zmluvy o poskytnutí služby komfort by zo strany žalovaného nedošlo k poskytnutiu úveru, pretože bežnou praxou obchodných zástupcov žalovaného je, že uzavretie úverovej zmluvy podmieňujú uzavretím zmluvy o zabezpečení splátok úveru bez toho, aby spotrebiteľa upozornili na možnosti uzavrieť túto zmluvu. V zmluve o úvere uvádza aj nepravdivé údaje v neprospech spotrebiteľa o výške úrokovej sadzby, výške RPMN a údaje o celkovej čiastke, ktorú má žalobca za poskytnutý úver zaplatiť. Keďže v týchto údajoch nie je obsiahnutý poplatok vyplývajúci zo zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Zmluva o úvere neobsahuje rozpis výšky, počtu a termínov splátok istiny úroku a iných poplatkov. Keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 z. č. 129/2010 Z. z. preto poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zákon rovnako sankcionuje aj uvedenie nesprávnej hodnoty RPMN v neprospech spotrebiteľa. Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o zabezpečení splátok úveru majú podobu štandardných formulárových zmlúv, ktoré sú typické tým, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Je teda zrejmé, že spotrebiteľ prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu podľa svojej predstavy naformuluje alebo zmluvný vzťah nevznikne. Za takého stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. K naliehavému právnemu záujmu uvádza, že naliehavý právny záujem spotrebiteľ preukazovať v zmysle ustanovenia judikatúry nemusí, pretože naliehavý právny záujem vyplýva priamo z § 5 b/ a iných ustanovení Zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, čo potvrdil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v Uznesení č. k. 16Co/955/2015-32 zo dňa 17. 12. 2015, Krajský súd v Prešove Uznesením č. k. 14Co/9/2016 zo dňa 28. 04. 2016. Rovnako poukazuje aj na Rozsudok Najvyššieho súdu č. k. 1MCdo/1/2009 z 31. 07. 2009. Ďalej poukázal na rozhodnutia súdov, podľa ktorých dvojnásobné prekročenie priemernej úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi. Neobstojí podľa neho tvrdenie žalovaného, že banky ponúkajú produkty aj s vyššími úrokovými sadzbami. Nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že nemusí byť osobitne v zmluve uvádzané samostatne výšku, počet a termín splátok istiny, výšky a počet termínov splátok úrokov.. Žalovaný je profesionál v oblasti poskytovania finančných služieb, a preto sa od neho očakáva, že bude pri poskytovaní úverov postupovať s odbornou starostlivosťou, s ktorou je spojená aj znalosť príslušných právnych predpisov z tejto oblasti. Poukázal aj na rozhodnutie KS v Prešove 18Co/109/2011 zo dňa 21. 11. 2012, z ktorého vyplýva, že poplatky za nezmyselné a nevyužívané služby, zahrnuté do zmluvy sú neprijateľnou podmienkou. Ďalej poukazuje na skutočnosť, že priamo v zmluve o úvere nie je uvedené o aký druh úveru sa jedná. Ďalej poukazuje aj na nesprávnosť výpočtu RPMN, kde uvádza, že pokiaľ by RPMN bola uvedená v pravdivej výške, klientka by si nikdy takýto úver nezobrala. Podmienkami zmluvy o zabezpečení splátok úveru so zmluvou o úvere poukazuje na Rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12C/663/2012 zo dňa 14. 03. 2013, v ktorom sa po vylúčení obchodného zástupcu sud stotožnil s tým, že uzavretie zmluvy o doplnkovej službe bolo podmienkou poskytnutia úveru. Žalobca udal, že keby vedel, že nemusí zmluvu o zabezpečení splátok úveru podpísať, tak by ju nepodpísal. Žalobca nevidí na zmluve o zabezpečení splátok úveru nič nadštandardné, pretože vie, že iné spoločnosti preberajú finančné prostriedky v hotovosti a nepýtajú za to žiadnu odplatu. Keďže povinnosť preberajúceho spotrebiteľa uhradiť spotrebiteľský úver vyplýva priamo z povahy a účelu právnej úpravy úverovej zmluvy. Žalovaný nepožaduje v zmluvách o poskytnutí služby jednotnú odplatu, hoci poskytuje každému spotrebiteľovi na základe každej tejto zmluvy rovnakú službu. Výška odplaty dojednaná zmluvou o zabezpečení splátok úveru je priamo úmerná výške poskytnutého úveru. Táto skutočnosť svedčí o tom, že cieľom Zmluvy o poskytnutí služby komfort nie je poskytovať nadštandardné služby, ale naopak jej cieľom je obchádzať platnú legislatívu na ochranu spotrebiteľa. Výklad žalovaného o nemožnosti

podania žaloby z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu považuje za nesprávny. Ku dňu podania žaloby zaplatil žalobca sumu 942,50 Eur.

2. Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, žaloba podaná žalobcom nie je žalobou o určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je žalobou o určenie právnej skutočnosti, ktorá nie je prípustná. Prípustná by bola len taká, ktorej možnosť podania by vyplývala priamo z právneho predpisu. Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Podľa jeho názoru žalobca naliehavý právny záujem neidentifikoval a ani nepreukázal. Zmluva o poskytnutí služby komfort bola dohodnutá individuálne, dobrovoľne, je platne uzatvorená, nepredstavuje žiadne neprijateľné podmienky a nie je podmienkou získania úveru. Z opatrnosti poukázal na konanie vedené pred OS Bratislava V pod sp. zn. 41Csp/57/2016, predmetom ktorého je zmluva o úvere pri ktorom nedošlo k uzavretiu služby komfort. Výška odmeny z tejto zmluvy nepodlieha súdnemu prieskumu jej primeranosti. K výške úveru uviedol, že je potrebné prihliadnuť na vyššie riziko ako u bánk. Ďalej uviedol, že maximálna prípustná výška RPMN sa pohybovala od 76 % do 112,52 %, výška RPMN v zmluve preto nemôže byť v rozpore so zákonom. K chýbajúcej náležitosti výšky, počtu a termínov splátok uviedol, že rozpis splátky na istinu, úrok a iné náklady sa poskytuje iba v prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 Zák. č. 129/2010 Z. z., ak sa zmluvné strany dohodnú na amortizačnej tabuľke. Istina a úroky nemali osobitný dátum splatnosti, ktorý by vyžadoval popri uvedení splatnosti splátky aj uvedenie splatnosti istiny a splatnosti úveru. Nie je preto potrebné samostatne uvádzať výšku istiny, úroku a iných poplatkov, čo konštatoval aj KS Banská Bystrica v rozsudku č. 17Co/151/2012 zo dňa 19.09.2012. Podľa jeho názoru čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nie je správne premietnutý do § 9 Zák. č. 129/2010 Z. z. K uvádzanému rozsudku OS Lučenec, žalovaný uviedol, že ten bol rozhodnutím KS Banská Bystrica sp. zn. 15Co/157/2013 zo dňa 25. 07. 2013 zrušený. Nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že zákonodarca môže pri transkripcii smerníc ísť aj nad rámec právnej úpravy, ak sa táto transkripcia neprieči účelu smernice a zákonodarca tak mohol prijať právnu úpravu požadujúcu uvedenie rozpisu výšky, počtu a termínov splátok istiny. V skutočnosti môže štát prekročiť danú smernicu len v otázkach, ktoré neupravuje a nie v častiach, ktoré jednoznačne reguluje a upravuje ako sú napr. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

3. Právna zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že klienti si môžu vybrať, či chcú platiť v hotovosti, alebo bezhotovostne. Bezhotovostne znamená prevodom na účet a aj pri hotovostných platbách si môžu vybrať, či chcú platiť poštovými poukážkami na pošte, alebo im poskytne spoločnosť túto službu, kde chodí inkasant. Vzhľadom k tomu, že majú klientov aj v takých oblastiach, kde pošta nie je, resp. za poštu je potrebné dochádzať, často krát si vyberajú práve túto službu komfort. Ide o dobrovoľnú službu.

4. Po vykonanom dokazovaní súd rozhodol tak, že žalobu zamietol najmä z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania. Proti rozsudku prvostupňového súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 14Co/191/2017 zo dňa 25. 09. 2018 napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na nové konanie.

5. V rámci nového konania právny zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že zotrváva na vyjadreniach v pôvodnom konaní. Na doplnenie uviedol, zmluva o doplnkovej službe je neplatná z dôvodu, že poplatok, ktorý bol za ňu určený je neprijateľný. Aj napriek tomu, že je neprijateľný, respektíve táto služba je neplatná, malo to byť uvedené v RPMN, čo v tomto prípade sa nestalo, čiže RPMN je uvedená v neprospech spotrebiteľa. Keďže chýbajúce náležitosti v zmluve nesankcionujú zmluvu jej neplatnosťou, zmluvu je potrebné vyhlásiť za bezúročnú a bez poplatkov.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to s podanou žalobou, Zmluvou o poskytnutí úveru, Zmluvou o poskytnutí služby Komfort, prehľadom splátok, prehľadom priemernej úrokovej sadzby Národnej banky, vyjadrením žalovaného + CD zo dňa 05. 10. 2016, vyjadrením žalobcu zo dňa 12. 10. 2016, vyjadrením žalovaného zo dňa 02. 11. 2016 a prednesom právneho zástupcu žalovaného.

7. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav. Žalovaný uzatvoril dňa 26. 09. 2015 so žalobcom Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý bezhotovostný spotrebiteľský úver výške 700,- Eur. Zmluva o úvere obsahuje údaje o výške úrokovej sadzby vo výške 23,74 %, celkový úrok podľa zmluvy o úvere predstavuje spolu sumu 106,07 Eur,

poplatok za garantovanú službu 111,08 Eur, RPMN vo výške 62,21 % a priemerná RPMN vo výške 33,96%. Konečná splatnosť úveru podľa zmluvy o úvere nastane 7. dňa 60 týždňa po dni uzavretia zmluvy. Žalobca sa v zmluve o úvere zaviazal uhradiť žalovanému úver riadne a včas vo forme 60 týždenných splátok, z toho 59 splátok vo výške 13,15 Eur a posledná splátka vo výške 15,04 Eur. Celková čiastka, ktorú sa žalobca zaviazal zaplatiť podľa zmluvy o úvere predstavuje 917,15 Eur. Pri podpise úverovej zmluvy žalobca uzavrel so žalovaným aj Zmluvu o poskytnutí služby komfort, na základe ktorej žalovaný poskytoval služby, spočívajúce v preberaní finančných prostriedkov na úhradu spotrebiteľského úveru od žalobcu. Žalobca sa zaviazal zaplatiť žalovanému za túto službu odmenu vo výške 394,38- Eur v 60 týždenných splátkach, z toho 59 splátok po 6,57a výška poslednej splátky je 6,75 Eur.

9. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva..

11. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1, 3, 5 a 6 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

13. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

14. Podľa § 9 ods. 2 z.č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom

sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

15. Podľa § 11 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa

16. Z vykonaného dokazovania považuje súd za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 26. 09. 2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý hotovostný spotrebiteľský úver výške 700,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splatiť vo forme 60 týždenných splátkach, z toho 59 splátok vo výške 13,15 Eur a posledná splátka vo výške 15,04 Eur. Zároveň v rovnaký deň bola medzi zmluvnými stranami uzatvorená aj Zmluva o poskytnutí služby komfort, na základe ktorej žalovaný zabezpečil preberanie jednotlivých splátok úveru v hotovosti od žalobcu a ten sa zaviazal zaplatiť za túto službu zaplatiť odmenu vo výške 394,38- Eur v 59 týždenných splátkach po 6,57 Eur a posledná 60. splátka mala byť vo výške 6,75 Eur. Žalobca do IX/2016 uhradil 942,50 Eur. Vzhľadom ku skutočnosti, že prebiehajúci spor nie je sporom o plnenie, súd sa s preverovaním ďalších úhrad nezaoberal.

17. Zmluvu o úvere súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, kde žalovaný od počiatku vystupoval v postavení dodávateľa a žalobca v postavení spotrebiteľa. Žalobca je v spore slabšou stranou, ktorá vyžaduje zvýšenú, nie však bezhraničnú, ochranu. V zásade ide o formulárovú zmluvu, avšak podstatné náležitosti sú do zmluvy vpisované. Súd považuje za preukázané, že všetky vpisované údaje sú podmienené výškou úveru a počtom, resp. výškou splátok. Súd považoval za potrebné v konaní preukázať rozpor uzatvorenej úverovej zmluvy s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, dôvody neplatnosti Zmluvy o poskytnutí služby komfort v súlade s tvrdeniami žalobcu a preukázať naliehavý právny záujem zo strany žalobcu, tak ako namietal žalovaný.

18. Za neplatné považuje súd ustanovenie o poplatku za garantovanú službu. Zo zmluvy má súd preukázané, že poplatok za službu bol stanovený vo výške 111,08 Eur, čo pri výške poskytnutého úveru 700 Eur predstavuje 15,87 % z úveru. Žalovaný síce v zmluve uviedol dohodnutú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 23,74%, ktorá je vzhľadom ku skutočnosti, že ide o nebankový subjekt a s prihladením na problémovú klientelu nepriechodnú u bánk v súlade s dobrými mravmi, ale dojednaním uvedeného poplatku fakticky zvýšil odplatu od spotrebiteľov. Žalovaný tak simuluje poplatkom úrokovú mieru, ktorá by pri dosiahnutí plánovaného výťažku musela byť vysoká, čo by bolo ihneď viditeľné, pre spotrebiteľa zrozumiteľné a súd by takúto úrokovú mieru mohol označiť za rozpornú s dobrými mravmi. Poplatok vo výške 15,87% z úveru považuje súd za poplatok, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi nielen z dôvodu jeho výšky, ale aj z hľadiska vzájomného plnenia. Spotrebiteľ má za poplatok nárok na služby uvedené v bode 4 na strane 2 zmluvy. Za neprijateľné a nemorálne považuje súd, že spotrebiteľ má platiť dopredu za niečo, čo ešte nedostal a v konečnom dôsledku ani dostať nemusí, pretože pokiaľ bude riadne splácať ani služby nevyužije, resp. v minimálnej miere. Poplatok nebol dohodnutý individuálne, vpisovaná do zmluvy bola len jeho výška. Ustanovenie o poplatku nie je možné vypovedať. Poplatok spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na strane spotrebiteľa, preto ustanovenie o tomto poplatku, resp. garantovanej službe považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku a ako takú za neplatnú.

19. Žalobca poukázal aj na nesúlad jednotlivých ustanovení Zmluvy o spotrebiteľskom úvere s ustanoveniami § 9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z. z. Namietal, že v zmluve nie je uvedený druh úveru (§ 9 ods. 2 písm. a) Zák. č. 129/2010 Z. z.). Zákon o spotrebiteľských úveroch nedefinuje druhy úverov. Súd má za to, účelom zákona mohlo byť označenie úverov, aké sa vyskytujú v praxi. Súd považuje za preukázané, že v zmluve je uvedené, že ide o spotrebiteľský úver vo forme pôžičky, ide o úver bezúčelový (čl. 1), bezhotovostný. Žalobca považuje dohodnutú úrokovú sadzbu vo výške 23,74 % za nepravdivú a tiež za rozpornú s dobrými mravmi a teda neplatnú. Pokiaľ by tomu tak bolo, keďže by išlo o absolútnu neplatnosť, súd by musel konštatovať, že v zmluve chýba náležitosť uvedenia úrokovej sadzby (§ 9 ods. 2 písm. i) Zák. č. 129/2010 Z. z.). Súd sa nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalovaného, že úroková sadzba nič nevypovedá o vhodnosti, resp. nevýhodnosti úveru a ako taká by nemala samostatne podliehať súdnemu preskúmaniu. Súd súhlasí s tým, že úroková sadzba nemusí úplne ozrejmiť koľko

spotrebiteľ nakoniec zaplatí, že reálnejšou hodnotou je odplata. Avšak citovaný zákon jednoznačne nariaďuje uviesť hodnotu ročnej úrokovej sadzby. Pokiaľ je povinnosťou takéto ustanovenie v zmluve mať, je rovnakou povinnosťou, aby toto ustanovenie bolo v súlade so zákonom a nepriečilo sa dobrým mravom.

Na druhej strane, ale súd konštatuje, že dohodnutú úrokovú sadzbu 23,74% ročne nepovažuje za rozpor s dobrými mravmi. Z prehľadu NBS súd zistil, že priemerná úroková sadzba spotrebiteľských úverov poskytovaných obchodnými bankami za obdobie IX/2015 bola 10,43 %. Súd nesúhlasí s názorom právneho zástupcu žalovaného, že uvedený prehľad nezohľadňuje celý finančný trh a nemal by tak byť použitý. Súd vychádzal práve z tohto prehľadu, pretože práve priemer bánk považuje súd za vhodný na porovnanie. Poukazovanie na iné banky považuje súd za irelevantné. Súd v súlade so súdnou praxou považuje za prijateľnú hranicu 25 % ročne. Je si vedomý, že musí zohľadniť zvýšené riziko poskytovateľa úveru pri poskytovaní úverov problémovým klientom nepriechodným u bánk. Dohodnutá úroková sadzba 23,74 % ročne je nižšia, preto súd ustanovenie zmluvy o ročnej úrokovej sadzbe nepovažuje za rozporné s dobrými mravmi. Podľa názoru žalobcu zmluva neobsahuje ani výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§ 9 ods. 2 písm. l) Zák. č. 129/2010 Z. z.). Súd si je vedomý, že napriek nie celkom jasnému výkladu zákona, súdna prax v zásade požadovala rozdelenie splátky na istinu, úrok a poplatky. Že výklad nebol úplne jednoznačný preukazuje aj podanie Súdnemu dvoru priamo z prostredia justície. Ako vyplýva z rozsudku Súdného dvoru z 9.11.2016 v spore Home Credit, a. s. - Birová spotrebiteľ musí vedieť kedy je splátka splatná, nemusí byť určený konkrétny dátum, musí byť určiteľný, identifikovateľný (čl.10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48) a zmluva nemusí spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny (čl.10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48). Súd sa tak zároveň vysporiadal aj s otázkou uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) Zák. č. 129/2010 Z. z.), hoci ju žalobca nenamietal.

20. Pre posúdenie namietanej nesprávne uvedenej výšky RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) Zák. č. 129/2010 Z. z.) je rozhodujúce určiť, či odplatu za služby, vykonávané na základe Zmluvy o zabezpečení splátok úveru je alebo nie je potrebné zahrnúť do výpočtu RPMN. Žalovaný predložil stanoviská Slovenskej obchodnej inšpekcie zo dňa 14. 10. 2011, Ministerstva financií SR zo dňa 06.10.2011 a Národnej banky Slovenska zo dňa 03. 10. 2014 spolu s inými podkladmi na CD nosičoch. Ministerstvo financií a SOI uviedli, že náklady na vyberanie splátok úveru priamo v domácnosti ako náklady na doplnkovú službu sa nezahŕňajú do RPMN. NBS vo svojom stanovisku uviedla, že do odplaty by nemali byť zahrnuté tie odplatné plnenia, ktoré vznikli na základe vlastnej iniciatívy spotrebiteľa bez toho, aby to bolo vo výslovnom záujme veriteľa pred podpisom zmluvy, za takéto plnenie sa považuje aj plnenie v podobe dobrovoľných platieb za poistenie a poplatky za voliteľné služby. Na druhej strane ale súd považoval za potrebné zaoberať sa aj otázkou vzájomnej podmienenosti zmlúv a slobodnej vôle pri ich uzatváraní. Súd v zásade nevidí problém v uzatvorení Zmluvy o zabezpečení splátok pokiaľ s tým obe strany súhlasia, nie je podmienkou získania úveru a neobchádza ustanovenia zákona. V konkrétnom prípade to však tak nie je. Súd má na rozdiel od pôvodného konania z iných konaní pred senátom preukázané, že podmienkou získania úveru vo všeobecnosti nebolo uzatvorenie zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Bolo to však podmienkou získania úveru v hotovostnej forme, čo považuje súd za preukázané. Súd považuje za preukázané, že vzhľadom k províziám z výberu bolo v záujme obchodných zástupcov ponúkať najmä hotovostnú formu úveru. Podľa názoru súdu sám žalovaný zdĺhavým postupom pri vybavovaní bezhotovostnej formy úveru nepriamo nútil spotrebiteľov na využívanie hotovostnej formy úveru. Podľa názoru súdu je v konkrétnom prípade zrejmé, že zmluva o úvere a zmluva o zabezpečení splátok úveru sú vzájomne podmienené a sú vzájomne závislé. To, že zmluva o zabezpečení splátok úveru nie je označená číslom je irelevantné, nejde o obligatórnu záležitosť ale o spôsob evidencie veriteľa. Preto napriek uvedeným stanoviskám by sa odplata za túto službu mala započítať do celkovej RPMN. Ďalej súd uvádza, že uzatvorenú zmluvu o zabezpečení splátok úveru považuje za neplatnú. Súd má preukázané, že výška splátky za výber je odvodená od výšky splátky úveru. Súdu tak nie je známe, prečo za rovnakú činnosť si žalovaný u spotrebiteľov určuje rôznu výšku poplatku, keď náklady spojené s výberom sú rovnaké, resp. sa nimi zmluva nezaobrá. To napovedá, že poplatok nie je úhradou nákladov, ale zvyšovaním odplaty pri formálnom nezvyšovaní úrokov a obchádzaním ustanovení o výške RPMN. Podľa tejto zmluvy musí spotrebiteľ platiť aj keď sa výber z rôznych dôvodov neuskutoční. Poplatok za výber vo výške 394,38 Eur, čo znamená 56,34 % zo sumy poskytnutého úveru možno nazvať úžerníckym a v slušnej civilizovanej spoločnosti nemá miesto. Takáto výška poplatku je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto prípade súd považuje zmluvu o zabezpečení splátok za súčasť zmluvy o úvere aj keď formálne

je samostatná. Napriek jej formálnej samostatnosti je pri jej posudzovaní potrebné aplikovať ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Súd tak zmluvu o zabezpečení splátok úveru považuje za vynútenú zmluvu, ktorá obchádza ustanovenia zákona o maximálnej odplate, maximálnej RPMN a je v rozpore s dobrými mravmi, preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatná. Súd sa však stotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobkyne, že v zmluve je uvedená RPMN v nesprávnej výške.

21. Keďže súd má preukázané, že žalovaný nezahrnul do výpočtu RPMN aj odplatu za doplnkovú službu, ktorú zahrnúť mal, dospel súd k názoru, že uvedená RPMN v zmluve je uvedená nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Preto v súlade s § 11 ods. 1 písm. d) Zák. č. 129/2010 Z. z. je uzatvorená zmluva bez úrokov a bez poplatkov. Žalovaný tak nemá nárok na zaplatenie úroku, poplatku za garantovanú službu a poplatku za doplnkovú službu.

22. Podľa § 137 C. s. p. „žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.
d) o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu

23. Podľa § 11 ods. 4 Zák. č. 129/2010, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

24. Pokiaľ ide o preukázanie naliehavého záujmu, súd sa v pôvodnom konaní nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalobcu, že naliehavý právny záujem nie je v spotrebiteľských sporoch potrebné preukazovať, že je daný zo zákona, pričom právny zástupca poukázal na § 5b Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Rovnaký názor by zaujal aj teraz, avšak súd poukazuje, že po vyhlásení rozsudku v pôvodnom konaní a pred rozhodnutím Krajského súdu došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. (novela č. 279/2017 Z. z.) účinného od 30. 04. 2018, ktorá jednoznačne stanovila možnosť spotrebiteľa žiadať o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vzhľadom ku skutočnosti, že ide o ustanovenie procesnej povahy a zákon neobsahoval žiadne prechodné ustanovenia súd naň musí prihliadať aj v priebehu konania, pretože v čase jeho účinnosti rozhodnutie nebolo právoplatné. To znamená, že v novom konaní súd na ustanovenie § 11 ods. 4 Zák. č. 129/2011 prihliadol a považuje právny záujem za daný zo zákona (§ 137 C. s. p.).

25. Na základe uvedeného súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

26. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1 C. s. p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 396 ods. 1,3 C. s. p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

29. Súd rozhodol o náhrade trov konania v súlade s citovanými ustanoveniami C. s. p.. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 C. s. p. samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Banská Bystrica a to písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov)